

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه کتاب های آگاه سازی

پیشگیری از ناشنوایی

(ویژه فراگیران)

مؤلفین :

دکتر محمد رضا عثمانی، نوره السادات نوری

دکتر عصمت کریمیان

سازمان بنیاد ملی آموزش

مرکز توسعه و پیشگیری از معلولیت

معاونت پیشگیری از معلولیت

سرشناسه : عمرانی، محمدرضا، ۱۳۵۳ -

عنوان و نام پدیدآور : پیشگیری از ناشنوایی (ویژه فراگیران) / مولفین محمدرضا عمرانی، نیره السادات نوری، عصمت کریمیان ؛ [به سفارش] سازمان بهزیستی کشور، مرکز توسعه پیشگیری و درمان اعتیاد، معاونت پیشگیری از معلولیتها.

مشخصات نشر : اصفهان: پیغام دانش، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری : ۳۰ص.؛ مصور(رنگی).

فروست : مجموعه کتابهای آگاه سازی.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۷۱-۳۹-۲

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : ناشنوایی در کودکان

شناسه افزوده : نوری، نیره السادات، ۱۳۶۱ -

شناسه افزوده : کریمیان، عصمت، ۱۳۵۱ -

شناسه افزوده : سازمان بهزیستی کشور. معاونت پیشگیری از معلولیتها

رده بندی کنگره : ۶۸۱۳۰/۵ ک ۹ ک / ۲۹۱ / ۵ RF

رده بندی دیویی : ۶۱۸/۹۲۰۷۸

شماره کتابشناسی ملی : ۳۲۱۲۰۰۶

انتشارات پیغام دانش

اصفهان ، خیابان فردوسی ، خیابان جعفری ، خیابان مجمر جنوبی

کوی شهید بیگی ، ساختمان خورشید ، شماره ۲

تلفن : ۱۲ - ۲۱۲۴۷۱۱ ، ۰۹۳۱۰۰۵۱۲۹

عنوان : پیشگیری از ناشنوایی (ویژه فراگیران)

مولفین : دکتر محمد رضا عمرانی، نیره السادات نوری، دکتر عصمت کریمیان.

صفحه آرا : زهره باقری

تیراژ : ۵۰۰۰ جلد

سال چاپ : ۱۳۹۲

لیتوگرافی : طلوع

چاپ : کوثر

صحافی : بهار

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۷۱-۳۹-۲

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴	پیشگفتار
۵	تقدمه
۸	آشنایی با ساختمان گوش
۹	مشروع کاسه شنوایی
۱۰	علایم کاسه شنوایی
۱۲	علل کاهش شنوایی
۱۵	آزمون های غربالگری شنوایی در نوزادان
۱۹	جدول علایم هشدار دهنده
۲۰	اهمیت غربالگری شنوایی
۲۱	ضربه و ناشنوایی
۲۳	نکات مهم
۲۴	پاسخ به سؤالات مهم
۲۵	فهرست منابع

پیش گفتار :

شنوایی یکی از حواس برتر انسان است. محروم بودن از حس شنوایی فقط به مفهوم نشنیدن صدا نیست، بلکه ماحصل این محرومیت، موجب عدم دستیابی به بسیاری از تجربیات مفید و امید بخش زندگی فردی و اجتماعی می شود تا جایی که ممکن است فرد را از مسیر موفقیت دور نماید. توجه به این مسئله، که صحبت کردن امری اکتسابی است و انسان از راه شنیدن، زبان محیط اطراف خود را فرا گرفته و سپس قادر به تکلم می گردد، اهمیت ویژه این حس شنوایی دارد.

لذا بدون شنیدن گفتار، وجود نخواهد آمد و به همین علت، کودکان و افراد ناشنوا قادر به تکلم نیستند مگر آنقدری که قابل تأمل این است که چطور می توانیم از ایجاد کم شنوایی و به دنبال آن کم تکلم جلوگیری و پیشگیری کنیم.

سازمان جهانی بهداشت اعلام کرده است حدود ۱۲۰ میلیون نفر در دنیا مبتلا به نوعی از ناشنوایی هستند که در ارتباط آنها با دیگران تأثیر می گذارد. در حالی که بیش از نیمی از ناشنوایی ها قابل پیشگیری است، آگاهی عمومی نسبت به عواقب ناشنوایی و روش های پیشگیری مؤثر در زمان آن در سطح پایینی قرار دارد. پس بر ماست که با ارتقای سطح آگاهی و اطلاعات خود و دیگران، در این مسیر گام های مؤثری برداریم.

ارسطو می‌گوید: «انسان حیوان ناطق است» و به دنبال آن باید افزود که:

«انسان، حیوان شنوایز هست»

گفتن بی‌شنیدن مفهوم ندارد. با گفت‌وگو است که امکان تبادل و تعامل همیشه پدیدار می‌شود. گوش‌های ما مسئول دو حس حیاتی اما کاملاً متفاوت هستند: شنوایی و تعادل. کاهش شنوایی شایع‌ترین نقص مادرزادی است و میزان شیوع کم‌شنوایی در زمان تولد بیش از ۲ برابر مجموع دیگر اختلالات قلبی از بابتی کودکان است. تعداد ناشنویان در ایران حدود یک میلیون نفر می‌باشد و از هر هزار تولد، سه تا چهار مورد دچار اختلالات شنوایی هستند. جنین انسان از اولین روز تشکیل گوش داخلی اصوات منتشره از اعضاء داخلی بدن و حتی خارج را می‌شنود. در اولین روز تولد با مفهوم صدا آشنا است ولی اهمیت شنوایی بعد از تولد برای آموزش زبان می‌باشد. ساختار آموزش زبان بگونه‌ای است که تا سن خاص می‌راند صورت بگیرد و چنانچه در آن تأخیری بوجود آید فرآیند زبان‌آموزی دچار مشکل جدی می‌شود و این موضوع می‌تواند اهمیت بررسی و اطمینان از سلامت سیستم شنوایی را متذکر شود. توجه کنیم که کودکانی که کم‌شنوایی آنها با اثرات رسیده هر چه سریع‌تر باید نسبت به درمان و یا توانبخشی آن اقدام نمایند. با توجه به آمارهای تخمینی ارایه شده توسط سازمان بهزیستی حدود ۱۰ درصد از جمعیت بالای ۷۰ میلیونی ایران را معلولان تشکیل می‌دهند که

از این تعداد ۲/۱۶ درصد یعنی ۴۷۰ هزار نفر را جمعیت معلولان دارای اختلالات شنوایی و گفتاری تشکیل می‌دهند و همچنین از هر یک هزار کودک متولد شده در ایران، بین پنج تا شش کودک دچار اختلال شنوایی می‌شوند که این امر، مسئله غربالگری کودکان در بدو تولد را مورد تأکید قرار می‌دهد.

تحقیقات نشان داده است که عدم تشخیص کم شنوایی های تک گوشی، استعمال عقب ماندگی تحصیلی کودکان را تا ۱۰ برابر افزایش می‌دهد. همچنین، تغییرات نشان داده است عوامل ژنتیکی، علت ۵۰ درصد ناشنوایی ای می‌باشد در آن کودکانی است. شیوع ناشنوایی در کودکانی که از بیماری منتزیت زنده می‌مانند، ۲.۴ تا ۲۹ درصد گزارش شده است. میزان وقوع ناشنوایی ارثی بین یک در ۳۰۰۰ تا یک در ۶۰۰۰ تولد زنده است. ناسازگاری خونی نوزادان، عامل ۱۰ درصد از ناشنوایی های عمیق کودکان است. نیز ناشنوایی حسی عصبی یکی از عوارض شایع (۵۰ درصد) در سرخجه مادرزادی است و طبق یک بررسی دیگر، به عنوان شایع ترین عارضه با شروع دیررس (۸۷ درصد) محسوب می‌شود. در اغلب موارد، یک یا هر یک هزار تا ۱۲۰۰ تولد زنده، یک نوزاد با ناشنوایی متولد می‌شود و در گروه رخط، این رقم به یک در ۵۰ نوزاد می‌رسد. از هر ۵۰ نوزادی که در بخش مراقبت‌های ویژه بستری می‌شود، یک کودک به کاهش شنوایی مبتلا می‌شود.

به طور متوسط سالانه ۶۰۰۰ نوزاد مبتلا به کم شنوایی در کشور متولد می‌شوند

که حدود نیمی از آنها ارثی و بقیه اکتسابی می باشند. ازدواج های فامیلی در ایجاد ناشنوایی های ارثی نقش مهمی دارند. ممکن است به دلایل مختلفی مانند مبتلا شدن مادر به بعضی از بیماری ها در دوران بارداری مثل سرخجه، مصرف خود سرانه داروها توسط مادر در دوران حاملگی، تماس با اشعه، سبب بارداری در حاملگی، نوزاد با کم شنوایی متولد شود. حتی بعد از تولد نیز به دلیل عاملی مانند زردی شدید در دوران نوزادی، چرک کردن گوش، برخورد جسم نوک تیز به گوش، بوسیدن و مکیدن گوش نوزاد خطر ایجاد کم شنوایی وجود دارد.

کم شنوایی مشکلات روحی، عاطفی و آموزشی زیادی برای کودکان ایجاد می کند. همچنین کودک در حرف زدن با مشکل روبرو می شود و از آنجا که مهم ترین مرحله یاد گیری زبان قبل از یکسالگی است، اگر بتوانیم کم شنوایی

را در سن زیر ۳ ماهگی تشخیص و قبل از ۶ ماهگی درمان نماییم
می توانیم از مشکلات زیادی که به علت دیر تشخیص دادن کم شنوایی
بوجود می آیند، پیشگیری نماییم.

لازم است شنوایی همه نوزادان پس از تولد هر چه زودتر
بررسی شود

نماییم، ساختمان گوش:

گوش قسمت های مختلفی تشکیل شده است. امواج صوتی مراحل مختلفی
را درون گوش طی می کنند تا به اعصاب شنوایی تبدیل شوند. هر کدام از
اجزای گوش درونی برای این امواج تاثیر گذاشته (تقویت، جمع آوری،
تغییر فرکانس، انتقال و...) تا به اعصاب شنوایی برسند.

گوش سه بخش دارد: گوش داخلی، گوش میانی و گوش خارجی

